

**RESUM DE CAUSES JUDICIALS DEL FRANQUISME (1936-1939)
RELACIONADES AMB POLLENÇA**

ANY	NÚM. CAUSA	RESUM
1936	57	<p>Es jutgen els fets succeïts del 19 i 20 de juliol de 1936 a Pollença en què, en lloc d'acatar el Ban de guerra, s'organitzà la resistència al cop d'estat de manera coordinada entre la Junta Gestora, sindicats, carrabiners i militars d'Aviació de la base del Port.</p> <p>Per aquests fets seran encausades 173 persones (entre civils i militars), i 25 d'elles declarades en rebel·lia.</p> <p>18 penes de mort, per adhesió a la rebel·lió amb agreujants. (17 civils i 1 carrabiner)</p> <p>30 anys de presó, per adhesió a la rebel·lió (57 civils i 19 carrabiners)</p> <p>20 anys de presó, per adhesió a la rebel·lió amb atenuant per ser menor d'edat (1 civil)</p> <p>20 anys de presó, per auxili a la rebel·lió (22 civils i 1 soldat)</p> <p>12 anys de presó, per auxili a la rebel·lió (1 civil)</p> <p>1 persona no sentenciada per haver mort dins la presó durant el judici</p> <p>Absolts: 26 persones (2 civils, 1 guàrdia civil i 23 soldats)</p>
	900	<p>Es jutja al tinent Carlos Soto Romero, arribat el 21 de juliol al Port de Pollença amb un torpediner, com a representant de la Generalitat de Catalunya per a la rendició de Balears.</p> <p>Condemnat a pena de mort per traïció.</p>
	959	<p>Trobada de tres cadàvers sense identificar al km 9 de la carretera de Palma a Andratx morts per arma de foc. Se sobreseeix la causa, ja que no s'identifiquen les persones ni es troben els responsables. Aquests cadàvers es corresponen a Bartomeu Cabanelles Botia, Joan Domingo Covas i Josep Pont Cladera (que són identificats temps després per part dels seus familiars amb la roba).</p>
	978	<p>Alexandre Jaume Rosselló (i Emili Darder, Antoni Maria Ques Ventayol, Antoni Mateu i Bernat Marqués)</p>

	1065	Troballa de tres cadàvers sense identificar al km 7,8 de la carretera d'Inca a Palma, morts per arma de foc. Se sobreseeix la causa, ja que no s'identifiquen les persones ni es troben els responsables. Aquests cadàvers es corresponen a dos d'ells a Miquel Marquet Perelló i Antoni Castañer Cifre, que han estat identificats recentment a partir de l'ADN dels seus familiars.
	1232	El vapor Ciudadela que es dirigia de Maó a Barcelona és interceptat pel crucero Canarias i, conduït a Palma, són detinguts tots els tripulants (el capità, 9 soldats i el civil pollencí Martí Vicens Vilanova (Bonjesús). Condemnats tots ells a pena de mort per adhesió a la rebel·lió.
	1257	Un cadàver desconegut i posteriorment identificat com a Dionís Alcal Rebassa apareix als voltants del cementeri de Calvià, mort per arma de foc. Se sobreseeix la causa ja que no es poden identificar els autors.
	1258	Tretze cadàvers desconeguts apareixen a les immediacions del cementeri de Palma, carretera de Lluçmajor i Son Busquets, morts per arma de foc. Vuit d'ells són identificats pels familiars (entre ells es troben Joan Cerdà Rebassa i Francisco Vives Torrandell). Se sobreseeix la causa ja que no es troben els responsables dels fets.
	1338	Un cadàver desconegut apareix al km. 19,8 de la carretera de Palma a Portocolom, mort per arma de foc. Se sobreseeix la causa ja que no s'identifica la víctima ni els autors del crim. El cadàver correspon a Antoni Oliver Jordà, que ha estat identificat recentment a partir de l'ADN dels seus familiars.
1937	37	Es jutja Josep Vilanova Lliteres per haver fet comentaris contraris al Movimiento a la cua del forn i haver proposat anar a manifestar-se a l'Ajuntament contra l'escassetat de pa. Condemnat a 9 anys de presó per provocació a la rebel·lió.
	138	S'investiga el robatori d'unes hèlixs i claus roscats de la Base d'Hidros del Port de Pollença. Sobreseïment de la causa per no ser trobats els responsables dels fets.

	365	<p>Es jutgen 26 soldats i milicians nacionals acusats d'ordir una conspiració republicana dins el propi exèrcit nacional, el qual es va conèixer com el complot de na Morlanda.</p> <p>Es condemnen 13 homes a pena de mort (entre els quals es troba Joan Torrandell March) i 12 a reclusió perpètua per adhesió a la rebel·lió, i 1 un home a 12 anys de presó per auxili a la rebel·lió.</p>
	436	<p>Es jutja al guàrdia civil Antonio Fenoí Blanes per no ser partidari i criticar el Movimiento.</p> <p>Condemnat a pena de mort per adhesió a la rebel·lió.</p>
	460	<p>S'instrueix causa contra Miquel Campins Cerdà per abandonament del servei, en tant que milicià de Falange, a l'haver-se escapat de Mallorca.</p> <p>Declarat en rebel·lia i s'arxiva la causa en tant que no aparegui.</p>
1938	65	<p>S'investiga el robatori de tres cànecs del camp de presoners del Port de Pollença per part del milicià de Falange Joan Salas Amengual.</p> <p>Se'l condemna a dos mesos d'arrest pel delictes de furt.</p>
	183	<p>S'investiga el robatori de 20m de corda a l'Estació de Radio de la companyia aèria italiana "Ala Littoria".</p> <p>Se sobreseeix la causa per no ser trobat el responsable dels fets.</p>
	421	<p>S'investiga la participació del soldat Josep Llofriu Alomar en el robatori d'uns objectes de valor en una casa que custodiaven.</p> <p>Absolt per falta de proves.</p>
1939	33	<p>S'investiga a Miquel Martorell Seguí pel sabotatge al cable telefònic de campanya que enllaça el Port de Pollença i Palma.</p> <p>Se sobreseeix la causa per falta de proves i no trobar el responsable dels fets.</p>
	42	<p>Són investigades na Joana Cabrer Mariano, Maria Beltran Campomar, Joana Torrandell Salas, Jerònia Company Provençal i Antònia Colomar Puig per una suposada reunió clandestina en què s'ha parlat en contra</p>

		de les tropes nacionals. Se sobreseeix la causa per no provar-se els fets.
	55	Es jutja Francisco Aguiló Forteza per haver pronunciat paraules ofensives contra la Guàrdia Civil. Condemnat a un any de presó correccional pel delictes de "insulto de palabra contra fuerza armada"
	329	Es jutja Manuel Pérez Salas, acusat d'haver-se escapat a Menorca després de l'Alzamiento i no haver-se unit a la guarnició sublevada a Ciutadella el dia de la caiguda de Menorca. Condemnat a pena de mort per adhesió a la rebel·lió
	1740	Entre la documentació trobada a la casa d'un comissari polític a Menorca, hi ha un llistat de membres d'Esquerra Republicana del Port de Pollença i se'ls investiga a alguns per haver-se escapat a Menorca, a altres per si varen participar en els fets del 19 i 20 de juliol. Els principals investigats són Martí, Gabriel, Antoni i Joan Cerdà Cifre, Gabriel Cerdà Ensenyat (i també per estar a la llista: Joan <i>Criatura</i> , Joan Vicens, Antoni Vicens, Sion Vicens, Francisco Vicens <i>Mena</i> , Antoni Vicens <i>Mena</i> , Jaume Seguí, Antoni Seguí fill, Martí Domingo, Ignasi Domingo, Antoni Domingo, Joan Domingo, Maties Plomer, Gabriel Cerdà Albertí, Ramon Cerdà Albertí, Josep Domingo Cove, Antoni Cerdà Ensenyat, Joan Cerdà Ensenyat, Pere Sales, Francisco Ensenyat, Martí Ensenyat, Jaume Ensenyat <i>Fluixa</i> , Francisco Pérez Sales, Joan Ensenyat <i>Blai</i> , Miquel Cerdà Cifre, Martí Domingo <i>Tacó</i> , Joan Magraner, Antoni Villalonga). Se sobreseeix la causa per no haver-hi proves suficients de delictes, excepte en el cas de Martí Cerdà Cifre que és declarat en rebel·lia.